

Ogólne Warunki Ubezpieczenia
elementów stałych i ruchomości domowych oraz
odpowiedzialności cywilnej
dla Klientów Securitas Alert Services
wyciąg z Umowy Generalnej Ubezpieczenia
zawartej w dniu 1 lipca 2009 r.

Rozdział I **Postanowienia ogólne i definicje**

§ 1

Treść umowy ubezpieczenia

1. Warunki ubezpieczenia określają zasady i tryb na jakich Aviva Towarzystwo Ubezpieczeń Ogólnych SA (zwane dalej Towarzystwem) udziela ochrony ubezpieczeniowej osobom fizycznym, osobom prawnym lub jednostkom organizacyjnym nie będącym osobami prawnymi lecz posiadającymi zdolność prawną, będącymi właścicielami mienia, które zostało zgłoszone do ubezpieczenia.
2. Jeżeli prawo własności, o którym mowa w ust. 1 przysługuje więcej niż jednej osobie, umowa ubezpieczenia jest zawierana na rzecz wszystkich osób, którym to prawo przysługuje.
3. Ochrona ubezpieczeniowa zostaje udzielona na podstawie złożonej deklaracji przystąpienia do ubezpieczenia, w zakresie ubezpieczenia mienia od pożaru i innych zdarzeń losowych, od kradzieży z włamaniem lub rozboju oraz odpowiedzialności cywilnej w życiu prywatnym.
4. Przedmiot i zakres ubezpieczenia w odniesieniu do danego Ubezpieczonego określają niniejsze warunki ubezpieczenia oraz certyfikat ubezpieczenia.

§ 2

Definicje

Ilekróć w niniejszych warunkach ubezpieczenia, deklaracji przystąpienia do ubezpieczenia, certyfikacie ubezpieczeniowym oraz w innych pismach i oświadczeniach składanych w związku z udzieleniem ochrony ubezpieczeniowej używa się wymienionych poniżej terminów, należy przez nie rozumieć:

- 1) **certyfikat ubezpieczeniowy** – dokument potwierdzający udzielenie ochrony ubezpieczeniowej na warunkach wskazanych w Umowie;
- 2) **ciężar śniegu lub lodu** – niszczące oddziaływanie nagromadzonego śniegu lub lodu, który przekraczał dopuszczalne normy obciążeń, na elementy dachów, elementy nośne oraz zamontowane lub wbudowane na stałe parapety, gzymsy, elementy zewnętrzne instalacji infrastruktury technicznej (wodno-kanalizacyjnej, grzewczej, elektrycznej, wentylacyjnej, klimatyzacyjnej) i teletechnicznej (telewizyjnej, telefonicznej, domofonowej, alarmowej, informatycznej) nieruchomości mieszkalnej;
- 3) **deklaracja przystąpienia do ubezpieczenia** – oświadczenie Ubezpieczonego w kwestii przystąpienia do ubezpieczenia;
- 4) **deszcz nawałny** – opad deszczu, którego współczynnik wydajności wynosi co najmniej 4; stwierdzenie działania deszczu nawałnego powinno zostać potwierdzone orzeczeniem Instytutu Meteorologii i Gospodarki Wodnej, w przypadku braku takiego potwierdzenia przyjmuje się stan faktyczny i rozmiar szkód w miejscu ich powstania lub w sąsiedztwie, świadczący wyraźnie o działaniu deszczu nawałnego;
- 5) **dym i sadza** – niszczące oddziaływanie dymu lub sadzy powstałych w trakcie procesu spalania, który nie został wywołany celowo przez Ubezpieczonego lub osoby bliskie wspólnie z nim zamieszkujące;
- 6) **elementy stałe** - następujące przedmioty stanowiące własność Ubezpieczonego, zamontowane lub wbudowane na stałe, w sposób uniemożliwiający ich odłączenie, zdemontowanie bez ich uszkodzenia, uszkodzenia substancji pomieszczenia lub użycia narzędzi, takie jak:
 - a) znajdujące się wewnątrz nieruchomości mieszkalnej:
 - przegrody i ścianki działowe,
 - wewnętrzne powłoki malarskie, tynki wewnętrzne, wewnętrzne wykładziny ścian, podłóg, sufitów i schodów, podłogi i podwieszane sufity,
 - punkty świetlne na stałe związane z podłożem lub sufitami, obudowy instalacji i grzejników,
 - stolarka drzwiowa i okienna, łącznie z zamknięciami i przeszkleniami, zabezpieczenia przeciwwłamaniowe drzwi i okien,
 - stałe wyposażenie i zabudowy kuchni,
 - sprzęt zmechanizowany i urządzenia gospodarstwa domowego konstrukcyjnie przeznaczone pod zabudowę,
 - stałe wyposażenie łazienek i wc (w szczególności urządzenia sanitarne),
 - zabudowy wnęk, pawlaczy i ścian, antresole,
 - kominki, piece kaflowe,
 - natynkowe urządzenia i elementy stanowiące integralną część instalacji infrastruktury technicznej (wodno-kanalizacyjnej, grzewczej, elektrycznej, gazowej, wentylacyjnej, klimatyzacyjnej) i teletechnicznej (telewizyjnej, telefonicznej, domofonowej, alarmowej, informatycznej),
 - b) znajdujące się na zewnątrz nieruchomości mieszkalnej:
 - zabezpieczenia przeciwwłamaniowe drzwi i okien,

- natynkowe urządzenia i elementy stanowiące integralną część instalacji infrastruktury technicznej (wodno-kanalizacyjnej, grzewczej, elektrycznej, wentylacyjnej, klimatyzacyjnej) i teletechnicznej (telewizyjnej, telefonicznej, domofonowej, alarmowej, informatycznej),
z zastrzeżeniem że materiały, surowce, półfabrykaty oraz inne przedmioty służące do wykonania ww. elementów stałych uznaje się za te elementy, nawet gdy nie zostały jeszcze wykorzystane, zamontowane lub wbudowane na stałe;
- 7) **fala dźwiękowa** – fala wytworzona przez statek powietrzny podczas przekroczenia bariery dźwięku;
 - 8) **franszyza redukcyjna** – kwota, o jaką będzie pomniejszona wysokość odszkodowania zgodnie z postanowieniami niniejszych warunków ubezpieczenia;
 - 9) **grad** - opad atmosferyczny składający się z bryłek lodu;
 - 10) **kolizja (uderzenie pojazdu lądowego)** – uderzenie w nieruchomość mieszkalną pojazdu mechanicznego lub przewożonego przez niego ładunku;
 - 11) **kradzież z włamaniem** – działanie polegające na bezprawnym zaborze lub próbie zaboru w celu przywłaszczenia ubezpieczonego mienia z zamkniętej nieruchomości mieszkalnej, po usunięciu zabezpieczeń określonych w niniejszych warunkach ubezpieczenia, przy użyciu znacznej siły fizycznej albo przy użyciu podrobionych bądź dopasowanych kluczy lub innych narzędzi, pod warunkiem że ich użycie pozostawiło po sobie ślady uszkodzeń mogące służyć do celów dowodowych; za kradzież z włamaniem uważa się również otwarcie zabezpieczeń oryginalnym kluczem, który sprawca zdobył w wyniku dokonania kradzieży z włamaniem do innego pomieszczenia zabezpieczonego zgodnie z niniejszymi warunkami ubezpieczenia lub w wyniku rozboju;
 - 12) **lawina** - gwałtowne zsuwanie lub staczanie się mas śniegu, lodu, skał, błota lub kamieni ze zboczy górskich;
 - 13) **mienie** - elementy stałe i ruchomości domowe;
 - 14) **nieruchomość mieszkalna** - dom jednorodzinny, lokal mieszkalny, pomieszczenia przynależne, budynki gospodarcze oraz budowle;
 - 15) **osoby bliskie** – małżonek Ubezpieczonego lub osoba pozostająca faktycznie we wspólnym pożyciu z Ubezpieczonym, jego dzieci, pasierbowie, dzieci przysposobione albo przyjęte na wychowanie, rodzice, przysposabiający, rodzeństwo, ojczym, macocha, teściowie, dziadkowie, wnukowie, zięciowie i synowie, szwagrowie i szwagierki, rodzeństwo rodziców i teściów oraz pomoc domowa;
 - 16) **osoby trzecie** – osoby nie będące stroną Umowy ani osobami bliskimi;
 - 17) **osuwanie się ziemi** - ruch ziemi na stokach, nie spowodowany działalnością ludzką;
 - 18) **pęknięcie mrozone rur** – zamarznięcie wody niszczące przewody oraz urządzenia instalacji wodociągowej lub kanalizacyjnej, urządzenia sanitarne, grzejniki i przewody grzewcze, znajdujące się wewnątrz wskazanej nieruchomości mieszkalnej;
 - 19) **pośrednie działanie pioruna** - wyładowanie elektryczne w atmosferze działające pośrednio na przedmiot objęty ubezpieczeniem i powodujące uszkodzenie lub zniszczenie ubezpieczonego mienia wskutek powstania nagłego i krótkotrwałego napięcia prądu wyższego od znamionowego dla danego urządzenia, instalacji, linii, sieci;
 - 20) **powódź** – niszczące oddziaływanie wody na skutek podniesienia się jej poziomu w korytach wód płynących lub w zbiornikach wód stojących, a także wskutek podniesienia się poziomu wody morskiej;
 - 21) **pożar** - ogień, który przedostał się poza palenisko lub powstał bez paleniska i jest w stanie rozszerzyć się o własnej sile;
 - 22) **przedmioty do prowadzenia działalności gospodarczej** - stanowiące własność Ubezpieczonego maszyny, urządzenia, narzędzia, w tym sprzęt elektroniczny oraz wyposażenie, służące prowadzeniu działalności gospodarczej lub używane w celach zarobkowych poprzez wykonywanie następujących usług: praktyka lekarska, z wyłączeniem stomatologicznej, usługi fizykoterapii, praktyka weterynaryjna, praktyka adwokacka, radcowska lub notarialna, doradztwo podatkowe, finansowe, ubezpieczeniowe, prowadzenie pracowni architektonicznej lub projektowej, działalność biegłych rewidentów lub działalność rzeczoznawców majątkowych, inna działalność biurowa;
 - 23) **rozbój** – działanie w wyniku którego sprawca dokonał lub poprzez które usiłował dokonać zaboru ubezpieczonego mienia:
 - a) przy użyciu wobec Ubezpieczonego lub osoby bliskiej wspólnie z nim zamieszkującej siły fizycznej lub grożąc jej natychmiastowym użyciem, albo doprowadzając wyżej wymienione osoby do stanu bezbronności lub nieprzytomności,
 - b) poprzez wprowadzenie w błąd, wykorzystanie błędu lub niezdolności do należytego pojmowania Ubezpieczonego lub osób bliskich wspólnie z nim zamieszkujących, jeśli są to osoby małoletnie, niedołążne, niepełnosprawne lub w podeszłym wieku;
 - 24) **ruchomości domowe** – mienie które nie jest elementem stałym, stanowiące własność Ubezpieczonego, będące wyposażeniem pomieszczeń lub służące do prowadzenia gospodarstwa domowego, takie jak:
 - a) meble,
 - b) sprzęt zmechanizowany i urządzenia gospodarstwa domowego,

- c) sprzęt elektroniczny, w tym elementy systemów anten satelitarnych, radiowych i telewizyjnych,
- d) sprzęt optyczny,
- e) instrumenty muzyczne,
- f) rowery,
- g) pojazdy bez napędu mechanicznego,
- h) sprzęt turystyczny, sportowy i rehabilitacyjny, wózki inwalidzkie,
- i) dywany, żyrandole i kinkiety,
- j) odzież i inne przedmioty osobistego użytku (w tym przedmioty codziennego użytku),
- k) zapasy gospodarstwa domowego,
- l) ruchomości specjalne.

Dodatkowo za ruchomości domowe uważa się także:

- a) przedmioty do prowadzenia działalności gospodarczej,
 - b) rośliny, zwierzęta domowe chowane w mieszkaniu (psy, koty, ryby w akwariach itp.),
 - c) narzędzia stanowiące standardowe wyposażenie samochodu, dodatkowy komplet kół lub opon sezonowych, foteliki samochodowe dla dzieci, bagażniki montowane na samochodzie;
- 25) **ruchomości specjalne** – następujące mienie, stanowiące własność Ubezpieczonego:
- a) wyprodukowane lub wytworzone przed 1945 rokiem (w szczególności meble),
 - b) posiadające wartość artystyczną lub zabytkową obrazy, grafiki, ikony, rzeźby, porcelana i zastawa stołowa,
 - c) biżuteria, wartości pieniężne,
 - d) zbiory kolekcjonerskie,
 - e) broń, trofea myśliwskie,
 - f) złoto, srebro i platyna w złomie lub sztabach, nieoprawione kamienie szlachetne, półszlachetne i syntetyczne oraz nie stanowiące przedmiotów użytkowych, nieoprawione szlachetne substancje organiczne;
- 26) **silny wiatr** - wiatr o prędkości nie mniejszej niż 17,5 m/s, którego działanie zdolne jest wyrządzić masowe szkody, w tym uszkodzenia spowodowane przez unoszone przez silny wiatr części budynków, drzew lub innych przedmiotów; stwierdzenie wystąpienia wiatru o danej prędkości powinno zostać potwierdzone orzeczeniem Instytutu Meteorologii i Gospodarki Wodnej, w przypadku braku możliwości uzyskania takiego potwierdzenia, przyjmuje się stan faktyczny i rozmiar szkód w miejscu ich powstania lub w sąsiedztwie, świadczący o działaniu silnego wiatru; pojedyncze szkody uważa się za spowodowane silnym wiatrem tylko wówczas, gdy rodzaj szkody i jej rozmiary świadczą o działaniu wiatru o prędkości nie mniejszej niż 17,5 m/s;
- 27) **spływ wód po zboczach** – niszczące oddziaływanie wód spływających po stokach lub zboczach na obszarach górskich lub południowych;
- 28) **stałe zamieszkanie** – zamieszkiwanie lokalu mieszkalnego lub domu jednorodzinnego bez przerw dłuższych niż 45 dni;
- 29) **szkoda:**
- a) w ubezpieczeniu mienia - uszczerbek majątkowy polegający na utracie, uszkodzeniu lub zniszczeniu przedmiotu ubezpieczenia, spowodowany przez co najmniej jedno zdarzenie losowe; nie obejmuje strat o charakterze następczym, między innymi takich jak utrata wartości handlowej, kary umowne, sądowe lub administracyjne, grzywny oraz jakiegokolwiek inne kary o charakterze pieniężnym lub odszkodowania o charakterze karnym,
 - b) w ubezpieczeniu odpowiedzialności cywilnej w życiu prywatnym:
 - szkoda osobowa, tj. szkoda polegająca na spowodowaniu śmierci, uszkodzeniu ciała lub rozstroju zdrowia osoby trzeciej, w tym również straty o charakterze następczym, między innymi takie jak utrata korzyści, które osoba ta mogłaby osiągnąć gdyby nie wystąpiła śmierć, uszkodzenie ciała lub rozstrój zdrowia,
 - szkoda rzeczowa, tj. szkoda polegająca na uszkodzeniu, zniszczeniu lub utracie jakiegokolwiek przedmiotu materialnego osoby trzeciej; w tym również straty o charakterze następczym, między innymi takie jak utrata korzyści, które osoba ta mogłaby osiągnąć gdyby nie wystąpiło uszkodzenie, zniszczenie lub utrata przedmiotu;
- 30) **Towarzystwo** - Aviva Towarzystwo Ubezpieczeń Ogólnych SA;
- 31) **trzęsienie ziemi** - gwałtowne zaburzenie systemu równowagi we wnętrzu ziemi, któremu towarzyszą wstrząsy i drgania gruntu;
- 32) **Ubezpieczający** – Securitas Alert Services Polska Sp. z o. o. z siedzibą w Warszawie przy ul. Cybernetyki 21;
- 33) **Ubezpieczony** – osoba fizyczna, osoba prawna lub jednostka organizacyjna nie będąca osobą prawną lecz posiadająca zdolność prawną, która spełnia łącznie następujące warunki:
- a) pozostaje z Ubezpieczającym w stałym stosunku prawnym, w zakresie korzystania z usług ochrony mienia oferowanych przez Ubezpieczającego,

- b) jest właścicielem mienia obejmowanego ochroną ubezpieczeniową,
 - c) złożyła deklarację przystąpienia do ubezpieczenia w ramach Umowy;
- 34) **uderzenie pioruna** – wyładowanie elektryczne w atmosferze, działające bezpośrednio na przedmiot objęty ubezpieczeniem;
- 35) **Umowa** - Umowa Generalna Ubezpieczenia z dnia 1 lipca 2009 r. zawarta pomiędzy Ubezpieczającym i Towarzystwem;
- 36) **upadek drzew lub masztów** – przewrócenie się drzew lub masztów (w tym słupów energetycznych, kominów wolnostojących, dźwigów budowlanych, latarni ulicznych) na przedmiot ubezpieczenia;
- 37) **upadek statku powietrznego** - katastrofa lub przymusowe lądowanie samolotu silnikowego, bezsilnikowego lub innego obiektu latającego, a także upadek jego części lub przewożonego ładunku;
- 38) **wartość nowa odtworzeniowa** – kwota pozwalająca na pokrycie kosztów nabycia lub wytworzenia nowych przedmiotów tego samego lub najbardziej zbliżonego rodzaju, a także pokrycie kosztów zwykłego transportu i montażu;
- 39) **wybuch** - gwałtowna zmiana stanu równowagi układu z jednoczesnym wyzwoleniem się gazów, pyłów lub pary, wywołana ich dążnością do rozprzestrzeniania się, przy czym w odniesieniu do naczyń ciśnieniowych i innych tego rodzaju zbiorników obowiązuje warunek, aby ściany tych naczyń i zbiorników uległy rozdarciu w takich rozmiarach, iż wskutek ujścia gazów, pyłów, pary lub cieczy nastąpiło nagle wyrównanie ciśnień; do wybuchu zalicza się także implozję, polegającą na uszkodzeniu ciśnieniem zewnętrznym zbiornika lub aparatu próżniowego;
- 40) **zamek wielozastawkowy** – zamek, do którego klucz ma w łopatkę więcej niż jedno żłobienie prostopadłe do osi;
- 41) **zalanie** – wydostanie się w wyniku awarii wody, innych cieczy bądź pary, ze znajdujących się wewnątrz nieruchomości mieszkalnej:
- a) instalacji (przewodów) i urządzeń wodociagowych, kanalizacyjnych, centralnego ogrzewania lub technologicznych,
 - b) sprzętów zmechanizowanych i urządzeń gospodarstwa domowego (w szczególności pralek, zmywarek, bojlerów, lodówek, zamrażarek, klimatyzatorów, łóżek wodnych).
- W świetle powyższej definicji za zalanie uważa się w szczególności:
- a) wydostanie się wody lub innego czynnika gaśniczego w wyniku samoczynnego uruchomienia się urządzeń gaśniczych z przyczyn innych niż pożar,
 - b) cofnięcie się ścieków z instalacji kanalizacyjnej rozumiane jako wyciek cieczy lub pary, która wskutek awarii bądź niedrożności tej instalacji wydostała się z:
 - rur odpływowych oraz połączeń giętkich wraz z armaturą,
 - wyposażenia połączonego z systemem rur,
 - pomp.
- Dodatkowo za zalanie uważa się także:
- a) wydostanie się wody, innych cieczy bądź pary z instalacji (przewodów) i urządzeń wodociagowych, kanalizacyjnych lub technologicznych znajdujących się na zewnątrz nieruchomości mieszkalnej,
 - b) wydostanie się wody, innych cieczy bądź pary z instalacji lub urządzeń wodociagowych w wyniku pozostawienia otwartych kurków (zaworów) podczas przerwy w dostawie wody,
 - c) dostanie się wody spowodowane przez osoby trzecie,
 - d) dostanie się wody lub innego czynnika gaśniczego w następstwie prowadzenia akcji ratowniczej,
 - e) dostanie się wody pochodzącej z topniejących mas śniegu lub lodu,
 - f) wydostanie się wody z akwarium lub urządzeń zewnętrznych i wewnętrznych zasilających lub współpracujących z nim w wyniku uszkodzenia lub awarii;
- 42) **zapadanie się ziemi** - obniżenie terenu z powodu zawalenia się podziemnych pustych przestrzeni, powstałych w sposób naturalny, nie będących konsekwencją działalności ludzkiej;
- 43) **zdarzenie losowe** - niezależne od woli Ubezpieczonego zdarzenie przyszłe i niepewne o charakterze nagłym, powodujące szkodę w ubezpieczonym mieniu.

Rozdział II

Ubezpieczenie mienia od pożaru i innych zdarzeń losowych

§ 3

Przedmiot i zakres ubezpieczenia

1. Ochroną ubezpieczeniową objęte jest mienie.
2. Zakres ubezpieczenia obejmuje szkody powstałe w przedmiocie ubezpieczenia, bezpośrednio w wyniku zaistnienia któregośkolwiek z następujących zdarzeń losowych, w trakcie okresu odpowiedzialności Towarzystwa i w nieruchomości mieszkalnej, wskazanej w deklaracji przystąpienia do ubezpieczenia:

- 1) pożar,
 - 2) uderzenie pioruna,
 - 3) wybuch,
 - 4) upadek statku powietrznego,
 - 5) kolizja (uderzenie pojazdu lądowego),
 - 6) silny wiatr,
 - 7) deszcz nawalny,
 - 8) zalanie,
 - 9) pośrednie działanie pioruna,
 - 10) grad,
 - 11) fala dźwiękowa,
 - 12) powódź,
 - 13) spływ wód po zboczach,
 - 14) pękanie mrozowe rur,
 - 15) ciężar śniegu lub lodu,
 - 16) dym i sadza,
 - 17) lawina,
 - 18) trzęsienie ziemi,
 - 19) zapadanie się ziemi,
 - 20) osuwanie się ziemi,
 - 21) upadek drzew lub masztów.
3. W granicach sumy ubezpieczenia Towarzystwo odpowiada dodatkowo za szkody w ubezpieczonym mieniu:
- 1) będące wynikiem skażenia lub zanieczyszczenia ubezpieczonego mienia, powstałe w następstwie wystąpienia co najmniej jednego z wyżej wymienionych, objętych zakresem ubezpieczenia zdarzeń losowych,
 - 2) powstałe wskutek akcji ratowniczej prowadzonej w związku ze zdarzeniami losowymi objętymi zakresem ubezpieczenia.
4. W razie zajścia któregośkolwiek z wyżej wymienionych zdarzeń losowych, objętych zakresem ubezpieczenia, Towarzystwo zwraca również, w granicach sumy ubezpieczenia, niezbędne, uzasadnione i udokumentowane koszty poniesione przez Ubezpieczonego lub osoby bliskie wspólnie z nim zamieszkujące:
- 1) w celu zabezpieczenia ubezpieczonego mienia bezpośrednio zagrożonego szkodą,
 - 2) wynikłe z zastosowania wszelkich dostępnych środków w celu zmniejszenia szkody w ubezpieczonym mieniu, jeżeli środki te były właściwe, chociażby okazały się nieskuteczne,
 - 3) w związku z uprzątnięciem pozostałości po szkodzie rozumiane jako koszty uprzątnięcia zniszczonego ubezpieczonego mienia, łącznie z kosztami rozbioru i demontażu części niezdatnych do użytku, ich wywozem oraz składowaniem; dodatkowo ochrona obejmuje również koszty demontażu i ponownego montażu nieuszkodzonych części ubezpieczonego mienia, jeżeli czynności takie są niezbędne w celu przeprowadzenia naprawy mienia dotkniętego szkodą; w żadnym wypadku nie będą pokrywane koszty związane z utylizacją, usunięciem zanieczyszczeń wody lub gleby i jej rekultywacją,
 - 4) wskutek konieczności poszukiwania:
 - a) elementów, których uszkodzenie bądź wada były bezpośrednią przyczyną zalania, pęknięcia mrozowego rur, wraz z kosztami usunięcia tych uszkodzeń bądź wad, przy czym koszty poszukiwania elementów Towarzystwo zwraca również w przypadku, gdy zalanie bądź pęknięcie mrozowe rur wyrządziło szkodę wyłącznie osobie trzeciej, a element którego uszkodzenie lub wada były bezpośrednią ich przyczyną, znajdował się w miejscu ubezpieczenia wskazanym w deklaracji przystąpienia do ubezpieczenia,
 - b) wmurowanych w ściany, sufity i podłogi elementów instalacji infrastruktury technicznej (grzewczej, elektrycznej, wentylacyjnej, klimatyzacyjnej) i teletechnicznej (telewizyjnej, telefonicznej, domofonowej, alarmowej, informatycznej) dotkniętych skutkami pośredniego działania pioruna, oraz koszty naprawy zniszczonego lub uszkodzonego mienia powstałe wskutek powyższego poszukiwania, z zastrzeżeniem że Towarzystwo zwraca koszty wynikłe wskutek usunięcia uszkodzonych bądź wadliwych elementów, a także z konieczności naprawy zniszczonego lub uszkodzonego mienia, pod warunkiem że elementy te oraz mienie zostały objęte ochroną ubezpieczeniową,

§ 4

Wyłączenia szczegółowe

W ubezpieczeniu mienia od pożaru i innych zdarzeń losowych Towarzystwo nie ponosi odpowiedzialności za szkody:

- 1) powstałe wskutek zawilgocenia lub zalania wywołanego niewłaściwym stanem dachu lub rynien, otworów dachowych lub okiennych albo innych elementów obiektu (np. inne otwory zewnętrzne), bądź nienależytym ich zabezpieczeniem lub niewłaściwym zamknięciem, w razie gdy na Ubezpieczonym, osobach bliskich lub osobach, za które ponosi on odpowiedzialność spoczywa obowiązek utrzymania należytego stanu technicznego lub zabezpieczenia tych elementów,
- 2) powstałe wskutek przesiąkania wód gruntowych i opadowych w sytuacji gdy szkody te nie były bezpośrednim następstwem powodzi, spływu wód po zboczach lub deszczu nawalnego, jak też powstałe wskutek przemarzania ścian lub systematycznego zawilgacania,
- 3) powstałe z powodu nieszczelności urządzeń wodno–kanalizacyjnych, technologicznych i innych instalacji lub urządzeń w przypadku, gdy na Ubezpieczonym, osobach bliskich lub osobach, za które ponosi on odpowiedzialność spoczywa obowiązek utrzymania należytego stanu technicznego lub zabezpieczenia tych elementów, urządzeń i instalacji,
- 4) powstałe wskutek niszczącego oddziaływania ciężaru śniegu lub lodu na elementy konstrukcyjne dachów lub elementy nośne o obniżonej wytrzymałości, spowodowanej brakiem konserwacji, w przypadku gdy na Ubezpieczonym, osobach bliskich lub osobach, za które ponosi on odpowiedzialność spoczywa obowiązek utrzymania należytego stanu technicznego tych elementów,
- 5) powstałe wskutek upadku masztów spowodowanego brakiem konserwacji, w przypadku gdy na Ubezpieczonym, osobach bliskich lub osobach, za które ponosi on odpowiedzialność spoczywa obowiązek utrzymania ich należytego stanu technicznego,
- 6) powstałe wskutek upadku drzew w rezultacie ich wycinania lub przycinania prowadzonych bez stosownych pozwoleń przez Ubezpieczonego, osoby bliskie lub osoby, za które ponosi on odpowiedzialność,
- 7) powstałe wskutek gwałtownych zmian wilgotności powietrza, gnicia, utraty wagi, skurczenia, wyparowania, zmian w kolorze, fakturze, wykończeniu lub zapachu, działania insektów, zagrzybienia, zapełnienia, przemarzania ścian,
- 8) za które odpowiedzialność regulowana jest w prawie górniczym i geologicznym,
- 9) powstałe w związku z prowadzonymi robotami ziemnymi,
- 10) powstałe w związku z budową lub rozbiórką oraz prowadzonymi przez Ubezpieczonego, osoby bliskie lub osoby za które ponosi on odpowiedzialność przebudową, rozbudową, montażem, remontem, za wyjątkiem drobnych prac remontowych nie naruszających instalacji, konstrukcji nośnej, dachu lub jego elementów,
- 11) będące następstwem użycia wadliwych materiałów budowlanych, wad konstrukcyjnych, błędów projektowych lub wadliwego wykonawstwa,
- 12) powstałe w nieruchomościach mieszkalnych wybudowanych lub przebudowanych bez wymaganych zezwoleń lub nie spełniających warunków prawa budowlanego, przepisów przeciwpożarowych, a także w mieniu w nich zgromadzonym, w szczególności za szkody powstałe na skutek pożaru związanego z eksploatacją kominków, palenisk oraz wszelkiego rodzaju urządzeń grzewczych wybudowanych, zainstalowanych lub używanych niezgodnie z obowiązującymi przepisami prawa lub zaleceniami producenta,
- 13) powstałe w urządzeniach elektrycznych, instalacjach i silnikach wskutek działania prądu elektrycznego, także na skutek nagłej zmiany parametrów prądu elektrycznego, chyba że zdarzenie takie było następstwem pośredniego działania pioruna,
- 14) powstałe na skutek działania dymów, sadzy, oparów lub innych wyciwów powstałych w trakcie wykonywania przez Ubezpieczonego lub osoby bliskie czynności życia codziennego,
- 15) spowodowane wybuchami wywołanymi umyślnie przez Ubezpieczonego, osoby bliskie a także osoby, za które Ubezpieczony ponosi odpowiedzialność,
- 16) powstałe w wyniku uderzenia pojazdu lądowego lub statku powietrznego będącego własnością lub znajdującego się w posiadaniu Ubezpieczonego lub kiedy taki pojazd kierowany był przez Ubezpieczonego, osobę bliską lub osobę, za którą Ubezpieczony ponosi odpowiedzialność.

Rozdział III

Ubezpieczenie mienia od kradzieży z włamaniem lub rozboju

§ 5

Przedmiot i zakres ubezpieczenia

1. Ochroną ubezpieczeniową objęte jest mienie.
2. Ochroną ubezpieczeniową objęte są szkody powstałe w przedmiocie ubezpieczenia, bezpośrednio w wyniku zaistnienia w trakcie okresu odpowiedzialności Towarzystwa w nieruchomości mieszkalnej, wskazanej w deklaracji przystąpienia do ubezpieczenia, zdarzeń losowych polegających na kradzieży z włamaniem lub rozboju.

§ 6

Koszty dodatkowe

W razie zajścia kradzieży z włamaniem i uznania odpowiedzialności Towarzystwa za powstałe zdarzenie losowe, ochrona ubezpieczeniowa obejmuje również, w granicach sumy ubezpieczenia wskazanej dla ubezpieczenia mienia od kradzieży z włamaniem lub rozboju, uzasadnione i udokumentowane koszty naprawy lub wymiany uszkodzonych bezpośrednio w wyniku działania sprawcy zabezpieczeń przeciwwłamaniowych oraz innych elementów stałych.

§ 7

Warunki zabezpieczenia mienia

1. Nieruchomość mieszkalna, w której znajduje się mienie objęte ochroną ubezpieczeniową, powinna być należycie zabezpieczona przed dostępem osób trzecich.
2. W razie kradzieży z włamaniem do nieruchomości mieszkalnej Towarzystwo odpowiada za szkody tylko wówczas, gdy spełnione zostały łącznie co najmniej następujące warunki:
 - 1) wszystkie ściany, podłogi, stropy i dachy wykonane są z materiałów odpornych na zniszczenie lub wyważenie za pomocą prostych, ogólnie dostępnych narzędzi, a ich sforsowanie nie jest możliwe bez użycia znacznej siły; wszystkie znajdujące się w ścianach, podłogach, stropach i dachach otwory zewnętrzne są zamknięte w sposób uniemożliwiający dostęp do ubezpieczonego mienia bez dokonania włamania,
 - 2) drzwi zewnętrzne prowadzące do nieruchomości mieszkalnej są:
 - a) w należyтым stanie technicznym, prawidłowo osadzone i zamknięte, a ich wyłamanie bądź wyważenie jest możliwe jedynie przy użyciu narzędzi lub znacznej siły fizycznej,
 - b) pełne lub przeszklone, przy czym w przypadku drzwi przeszklonych zabezpieczone w sposób uniemożliwiający wejście do pomieszczeń lub otwarcie w tych drzwiach zamka bez użycia klucza poprzez otwór wybity w szybie; wymóg uznaje się za spełniony również jeżeli przeszklenia są oszklone szkłem antywłamaniowym o klasie odporności co najmniej P3,
 - c) zamknięte na co najmniej dwa zamki wielozastawkowe lub jeden zamek atestowany przez Instytut Mechaniki Precyzyjnej (zwany dalej IMP) zamontowany w drzwiach pełnych albo zamek elektroniczny zamontowany w drzwiach przeciwwłamaniowych atestowanych przez IMP, z zastrzeżeniem że wymogi określone w pkt. b) - c) nie dotyczą drzwi balkonowych i tarasowych,
 - 3) wszystkie okna znajdują się w należyтым stanie technicznym, są właściwie osadzone i zamknięte, a ich wyłamanie bądź wyważenie jest możliwe jedynie przy użyciu narzędzi lub znacznej siły fizycznej,
 - 4) klucze do nieruchomości mieszkalnej są przechowywane w sposób chroniący je przed kradzieżą i dostępem do nich osób trzecich, zaś w przypadku zaginięcia kluczy, niezwłocznie wymieniono zamki lub kłódki; Towarzystwo nie pokrywa w takim przypadku kosztów wymiany zamków i kłódek.

§ 8

Wyłączenia szczegółowe

W ubezpieczeniu mienia od kradzieży z włamaniem i rozboju Towarzystwo nie ponosi odpowiedzialności za szkody:

- 1) w znajdujących się na zewnątrz nieruchomości mieszkalnej:
 - a) natynkowych urządzeniach i elementach stanowiących integralną część instalacji infrastruktury technicznej (wodno-kanalizacyjnej, grzewczej, elektrycznej, wentylacyjnej, klimatyzacyjnej) i teletechnicznej (telewizyjnej, telefonicznej, domofonowej, alarmowej, informatycznej),
 - b) materiałach, surowcach, półfabrykatakach oraz innych przedmiotach służących do wykonania elementów stałych,
- 2) do powstania których bezpośrednio lub pośrednio przyczynił się brak należytego zabezpieczenia mienia,
- 3) powstałe w wyniku porysowania lub pomalowania całości lub elementów ubezpieczonego mienia bez względu na rodzaj farby i technikę malowania,
- 4) powstałe w wyniku kradzieży bez znamion włamania oraz polegające na zaginięciu przedmiotu ubezpieczenia w niewyjaśnionych okolicznościach.

Rozdział IV

Ubezpieczenie odpowiedzialności cywilnej w życiu prywatnym

§ 9

Przedmiot i zakres ubezpieczenia

1. Towarzystwo obejmuje ochroną ubezpieczeniową odpowiedzialność cywilną deliktową w życiu prywatnym (odpowiedzialność cywilna) Ubezpieczonego i osób bliskich wspólnie z nim zamieszkujących w nieruchomości mieszkalnej, wskazanej w deklaracji przystąpienia do ubezpieczenia, za szkody osobowe lub rzeczowe poniesione przez osoby trzecie, do których naprawienia w myśl obowiązujących przepisów prawa zobowiązany jest Ubezpieczony lub osoba bliska wspólnie z nim zamieszkująca. Ochrona ubezpieczeniowa obejmuje odpowiedzialność cywilną za szkody wynikające z następujących czynności życia prywatnego:
 - 1) posiadanie i używanie nieruchomości mieszkalnej oraz mienia, pod warunkiem, że czynności te wykonywane były na posesji, oznaczonej w deklaracji przystąpienia do ubezpieczenia jako miejsce ubezpieczenia,
 - 2) posiadanie zwierząt domowych, z wyłączeniem psów ras zaliczanych do niebezpiecznych, zwierząt z natury dzikich oraz pszczół,
 - 3) opieka nad dziećmi oraz innymi osobami, za których czyny Ubezpieczony ponosi odpowiedzialność z mocy prawa, zamieszkałymi wspólnie z Ubezpieczonym w miejscu ubezpieczenia wskazanym w deklaracji,
 - 4) zatrudnianie pomocy domowej na podstawie umowy o pracę lub umowy cywilnoprawnej, pod warunkiem że umowa taka została zawarta na co najmniej 2 miesiące przed zajściem zdarzenia powodującego szkodę, a strony umowy wykonywały bez jakichkolwiek uchybień i opóźnień obowiązki publiczno-prawne z niej wynikające,
 - 5) rekreacyjne uprawianie sportu,
 - 6) uczestnictwo w ruchu drogowym w charakterze pieszego,
 - 7) używanie wózków inwalidzkich,
 - 8) używanie najmowanych domków rekreacyjnych, pokoi w hotelach, pensjonatach, motelach, zajazdach lub gospodarstwach agroturystycznych, wraz z ich wyposażeniem.
2. Ochrona ubezpieczeniowa obejmuje pozaumowną (deliktową) odpowiedzialność cywilną Ubezpieczonego lub osób bliskich wspólnie z nim zamieszkujących, pod warunkiem że zdarzenie bezpośrednio powodujące szkodę miało miejsce w trakcie okresu odpowiedzialności Ubezpieczyciela.
3. W granicach sumy ubezpieczenia wskazanej dla ubezpieczenia odpowiedzialności cywilnej w życiu prywatnym, Towarzystwo jest zobowiązane dodatkowo do zwrotu kosztów poniesionych w razie zajścia zdarzenia powodującego odpowiedzialność w celu zapobieżenia szkodzie lub zmniejszenia jej rozmiarów.
4. Ponad sumę gwarancyjną, nie więcej jednak niż do wysokości 30% tej sumy, Towarzystwo jest zobowiązane do poniesienia niezbędnych kosztów:
 - 1) wynagrodzenia rzeczoznawców powołanych przez Towarzystwo albo za jego zgodą w celu ustalenia okoliczności zdarzenia, z którego wynika odpowiedzialność i rozmiar wyrządzonej szkody,
 - 2) postępowania pojednawczego, prowadzonego w związku ze zgłoszonymi roszczeniami,
 - 3) obrony sądowej przed roszczeniami, w tym w szczególności kosztów pomocy prawnej udzielonej przez zatrudnionego w porozumieniu z Towarzystwem adwokata, radcy prawnego lub kancelarii.

§ 10

Wyłączenia szczegółowe

W ubezpieczeniu odpowiedzialności cywilnej w życiu prywatnym Towarzystwo nie ponosi odpowiedzialności za szkody:

- 1) wyrządzone Ubezpieczonemu lub osobom bliskim, bez względu na to, czy zamieszkują wspólnie z Ubezpieczonym czy też nie,
- 2) co do których odpowiedzialność Ubezpieczonego lub osób bliskich powinna zostać objęta ochroną ubezpieczeniową na podstawie obowiązku ubezpieczenia odpowiedzialności cywilnej wynikającego z przepisów prawa,
- 3) związane z odpowiedzialnością za części wspólne nieruchomości,
- 4) wynikłe z przeniesienia jakichkolwiek chorób w tym przez zwierzęta,
- 5) powstałe w związku z udziałem Ubezpieczonego lub osób bliskich w bójkach lub innych aktach przemocy,
- 6) powstałe w związku z posiadaniem lub użytkowaniem jednostek pływających, statków powietrznych (w tym lotni i motolotni), pojazdów samochodowych, motocykli i motorowerów, broni, amunicji lub materiałów wybuchowych w rozumieniu przepisów prawa,
- 7) powstałe w związku z uprawianiem sportów wyczynowych i zawodowych rozumianym jako uprawianie sportów w ramach sekcji lub klubów sportowych z jednoczesnym uczestnictwem w zawodach lub treningach przygotowujących do zawodów, a także jako indywidualny udział w rozgrywkach o charakterze profesjonalnym, ogólnonarodowym lub międzynarodowym,
- 8) powstałe na skutek uszkodzenia, zniszczenia, zaginięcia lub utraty jakichkolwiek przedmiotów lub rzeczy należących do osób trzecich, a używanych, przechowywanych lub przyjętych do naprawy przez Ubezpieczonego lub osoby bliskie,

- 9) powstałe w wyniku uszkodzenia, utraty, zniszczenia wartości pieniężnych, papierów wartościowych, biżuterii, kamieni szlachetnych, dokumentów, planów, zbiorów archiwalnych, filatelistycznych, numizmatycznych, dzieł sztuki lub innych przedmiotów o charakterze zabytkowym, artystycznym lub unikatowym,
- 10) majątkowe nie będące następstwem szkody osobowej lub szkody rzeczowej,
- 11) powstałe wskutek niewykonania lub nienależytego wykonania jakiegokolwiek umowy,
- 12) za które Ubezpieczony lub osoba bliska wspólnie z nim zamieszkująca jest odpowiedzialna w wyniku umownego przejęcia odpowiedzialności cywilnej osoby trzeciej albo wskutek rozszerzenia zakresu własnej odpowiedzialności cywilnej ponad odpowiedzialność wynikającą z obowiązujących przepisów prawa,
- 13) powstałe w wyniku zgody Ubezpieczonego lub osoby bliskiej wspólnie z nim zamieszkującej na zapłacenie jakiegokolwiek sumy jako odszkodowania lub w charakterze innego świadczenia, chyba że takie zobowiązanie powstałoby niezależnie od wyrażenia takiej zgody,
- 14) powstałe w wyniku naruszenia praw autorskich, licencji, patentów, znaków towarowych lub nazw fabrycznych,
- 15) powstałe wskutek oddziaływania azbestu, dioksyn, formaldehydów,
- 16) będące następstwem oszczerstw i pomówień lub naruszenia dóbr osobistych osoby trzeciej, innych niż życie i zdrowie.

Rozdział V

Postanowienia ogólne mające zastosowanie do wszystkich ubezpieczeń wskazanych w niniejszych warunkach ubezpieczenia

§ 11

Wyłączenia ogólne

1. W ramach ubezpieczeń mienia Towarzystwo nie obejmuje ochroną ubezpieczeniową:
 - 1) dokumentów, przedmiotów o charakterze unikatowym, rękopisów, z wyjątkiem ruchomości specjalnych objętych ochroną ubezpieczeniową, a także akt, planów i rysunków technicznych oraz danych komputerowych,
 - 2) pojazdów samochodowych, motocykli, motorowerów, statków powietrznych (w tym lotni i motolotni) oraz innych pojazdów z własnym napędem, jednostek pływających, ich wyposażenia, części zamiennych i zapasowych, paliw napędowych, z wyjątkiem wyposażenia oraz tych części zamiennych i zapasowych, które zostały wymienione w definicji ruchomości domowych,
 - 3) przedmiotów zgromadzonych w ilościach wskazujących na ich handlowe przeznaczenie, a także przedmiotów przyjętych w celu naprawy, wykonania usługi, przetworzenia oraz każdego innego mienia nie stanowiącego własności Ubezpieczonego lub osób bliskich wspólnie z nim zamieszkujących,
 - 4) przedmiotów nielegalnie wprowadzonych na polski obszar celny bądź nielegalnie posiadanych przez Ubezpieczonego, osoby bliskie lub osoby, za które ponosi on odpowiedzialność,
 - 5) ruchomości domowych znajdujących się na balkonach, tarasach lub loggiach,
 - 6) kart kredytowych i debetowych, czeków, weksli,
 - 7) przechowywanych w pomieszczeniach przynależnych lub budynkach gospodarczych ruchomości specjalnych, sprzętu elektronicznego, futer, odzieży skórzanej,
 - 8) materiałów, surowców i półfabrykatów służących do wykonania elementów stałych, które niezgodnie ze swym przeznaczeniem lub zaleceniami producenta co do warunków składowania lub eksploatacji znajdowały się na wolnym powietrzu,
 - 9) mienia znajdującego się w tymczasowych obiektach budowlanych, w szczególności namiotach, szklarniach, tunelach foliowych,
 - 10) mienia zgromadzonego jakichkolwiek obiektach wchodzących w skład gospodarstwa rolnego,
 - 11) roślin i zwierząt przeznaczonych do hodowli lub handlu oraz jakichkolwiek kosztów związanych z leczeniem roślin i zwierząt.
2. Towarzystwo nie ponosi odpowiedzialności za szkody powstałe bezpośrednio lub pośrednio w wyniku:
 - 1) działania promieniowania jonizującego lub skażenia radioaktywnego pochodzącego z jakiegokolwiek źródła,
 - 2) rozruchów, strajków, niepokojów społecznych,
 - 3) konfiskaty, zawłaszczenia, nacjonalizacji, rekwizycji, zniszczenia, które nastąpiło na mocy aktu prawnego, niezależnie od jego formy, wydanego przez uprawnione organy władzy,
 - 4) skażenia lub zniszczenia środowiska naturalnego lub ubezpieczonego mienia odpadami przemysłowymi a także działania na środowisko czynników termicznych, chemicznych i biologicznych,
 - 5) następujących zdarzeń (niezależnie od faktu, czy do powstania szkody przyczyniły się w jakimkolwiek stopniu inne zdarzenia oddziałujące jednocześnie lub w dowolnej kolejności ze zdarzeniami wymienionymi poniżej):

- a) wojny, najazdu, wrogiego działania innego państwa, agresji zbrojnej lub działań wojennych bez względu na fakt, czy wojna została wypowiedziana czy też nie, wojny domowej, buntu, przewrotu, rewolucji, powstania lub niepokoju społecznych przybierających rozmiary powstania, przewrotu wojskowego, działań uzurpatorskich, wprowadzenia stanu wojennego lub stanu wyjątkowego,
 - b) jakiegokolwiek aktu terroryzmu obejmującego w szczególności:
 - użycie lub groźbę użycia siły lub przemocy,
 - pozbawienie życia, zniszczenie lub uszkodzenie mienia (obejmujące także usiłowanie, przygotowanie, pomocnictwo lub groźbę pozbawienia życia czy też zniszczenia lub uszkodzenia mienia), w szczególności na skutek działania promieniowania radioaktywnego lub zanieczyszczenia środkami chemicznymi lub biologicznymi, dokonane przez jakiegokolwiek osoby lub grupy osób podejmujących działania w szczególności z pobudek politycznych, religijnych lub ideologicznych, tak aby:
 - osiągnąć cele wynikające z przekonań, niezależnie od faktu, czy cele takie zostały w jakiegokolwiek formie zaimplementowane lub sprecyzowane,
 - zastraszyć społeczeństwo lub jakąkolwiek jego część,
 - c) wszelkich działań przedsięwziętych w związku z kontrolowaniem, zapobieganiem lub zwalczaniem skutków zdarzeń wymienionych w literach a) i b), a także wszelkich działań pozostających w jakiegokolwiek relacji do zdarzeń wymienionych w literach a) i b).
3. Towarzystwo nie ponosi dodatkowo odpowiedzialności za szkody:
- 1) powstałe poza granicami RP,
 - 2) wyrządzone przez Ubezpieczonego, osoby bliskie lub osoby, za które Ubezpieczony ponosi odpowiedzialność, będące pod wpływem alkoholu, narkotyków lub innych środków powodujących zaburzenia świadomości,
 - 3) wyrządzone umyślnie lub na skutek rażącego niedbalstwa Ubezpieczonego lub osób wspólnie z nim zamieszkujących, przy czym w odniesieniu do ubezpieczenia odpowiedzialności cywilnej wyłączenie rażącego niedbalstwa nie ma zastosowania,
 - 4) powstałe w związku z popełnieniem przez Ubezpieczonego lub osobę bliską wspólnie z nim zamieszkującą przestępstwa, wykroczenia,
 - 5) polegające na utracie wartości handlowej (nie dotyczy ubezpieczenia odpowiedzialności cywilnej),
 - 6) powstałe w nieruchomościach mieszkalnych niezamieszkałych na stałe oraz w trakcie budowy,
 - 7) powstałe w związku z prowadzeniem działalności gospodarczej lub zarobkowej albo w związku z wykonywaniem zawodu przez Ubezpieczonego lub osoby bliskie wspólnie z nim zamieszkujące.

§ 12

Suma ubezpieczenia

- 1. Suma ubezpieczenia stanowi górną granicę odpowiedzialności Towarzystwa względem danego Ubezpieczonego, w odniesieniu do rodzaju ubezpieczenia, dla którego została ustalona.
- 2. Przyjmuje się, że suma ubezpieczenia dla ubezpieczenia mienia określona jest według wartości nowej odtworzeniowej.
- 3. Z zastrzeżeniem ust. 4 suma ubezpieczenia dla ubezpieczenia mienia (niezależnie od wartości ruchomości domowych i elementów stałych) oraz ubezpieczenia odpowiedzialności cywilnej wynosi:
 - 1) ubezpieczenie mienia od pożaru i innych zdarzeń losowych: 10.000 zł,
 - 2) ubezpieczenie mienia od kradzieży z włamaniem lub rozboju: 10.000 zł,
 - 3) ubezpieczenie odpowiedzialności cywilnej w życiu prywatnym: 10.000 zł.
- 4. W granicach sumy ubezpieczenia, wskazanej w ust. 3 dla określonych rodzajów ubezpieczenia, odpowiedzialność Towarzystwa za szkody w następującym mieniu ograniczona jest do wysokości poniższych limitów odpowiedzialności na jedno i wszystkie zdarzenia losowe w okresie ubezpieczenia:
 - 1) ruchomości specjalne - maksymalnie do wysokości kwoty odpowiadającej 10% sumy ubezpieczenia mienia, w tym biżuteria maksymalnie do kwoty 1.000 złotych a gotówka do 500 złotych,
 - 2) przedmioty do prowadzenia działalności gospodarczej – maksymalnie do wysokości kwoty odpowiadającej 10% sumy ubezpieczenia mienia,
 - 3) mienie znajdujące się w pomieszczeniach przynależnych oraz budynkach gospodarczych – maksymalnie do wysokości kwoty odpowiadającej 10% sumy ubezpieczenia mienia,
 - 4) natynkowe urządzenia i elementy stanowiące integralną część instalacji infrastruktury technicznej (wodno-kanalizacyjnej, grzewczej, elektrycznej, wentylacyjnej, klimatyzacyjnej) i teletechnicznej (telewizyjnej, telefonicznej, domofonowej, alarmowej, informatycznej) znajdujące się na zewnątrz nieruchomości mieszkalnej - maksymalnie do wysokości 2.500 zł,
 - 5) materiały, surowce, półfabrykaty oraz inne przedmioty służące do wykonania elementów stałych - maksymalnie do wysokości 2.500 zł,

- 6) koszty poniesione w związku z uprzątnięciem pozostałości po szkodzie – maksymalnie do wysokości kwoty odpowiadającej 20% sumy ubezpieczenia mienia,
 - 7) koszty poszukiwania przyczyn szkody – maksymalnie do wysokości kwoty odpowiadającej 10% sumy ubezpieczenia mienia,
 - 8) koszty naprawy lub wymiany uszkodzonych bezpośrednio w wyniku działania sprawcy zabezpieczeń przeciwwłamaniowych oraz innych elementów stałych - maksymalnie do wysokości kwoty odpowiadającej 10% sumy ubezpieczenia mienia.
5. Suma ubezpieczenia nie ulega zmniejszeniu o wysokość wypłaconego odszkodowania (nieredukcyjna suma ubezpieczenia).

§ 13

Objęcie ubezpieczeniem, okres ubezpieczenia

1. Ubezpieczeni obejmowani są ubezpieczeniem na zasadach określonych w niniejszym paragrafie, nie wcześniej jednak niż w dniu 1 lipca 2009 r.
2. Ubezpieczony wyraża wolę ubezpieczenia na warunkach określonych w Umowie poprzez złożenie deklaracji przystąpienia do ubezpieczenia. Złożenie deklaracji przystąpienia do ubezpieczenia przez osoby, które nie spełniają warunków wskazanych w Umowie jest bezskuteczne. Opłacona przez Ubezpieczającego składka z tytułu objęcia ubezpieczeniem takiej osoby jest świadczeniem nienależnym i podlega zwrotowi.
3. Ubezpieczający ponosi odpowiedzialność za umożliwienie złożenia deklaracji przystąpienia do ubezpieczenia przez osoby nie spełniające warunków wskazanych w ust. 2.
4. Towarzystwo potwierdza fakt objęcia ochroną ubezpieczeniową danego Ubezpieczonego poprzez wystawienie certyfikatu ubezpieczeniowego.
5. Okres ubezpieczenia (okres ochrony ubezpieczeniowej) dla poszczególnych Ubezpieczonych wynosi 12 miesięcy i rozpoczyna się w dniu przypadającym po dniu przystąpienia do ubezpieczenia.
6. Odpowiedzialność Towarzystwa względem danego Ubezpieczonego kończy się:
 - 1) w dniu, w którym upłynął dany 12-miesięczny okres ubezpieczenia,
 - 2) z dniem przeniesienia przez Ubezpieczonego praw do mienia na rzecz osoby trzeciej - w odniesieniu do tego mienia,
 - 3) w razie ustania stałego stosunku prawnego łączącego Ubezpieczonego z Ubezpieczającym, w zakresie świadczenia usług ochrony – w ostatnim dniu bieżącego 12-miesięcznego okresu ubezpieczenia,
 - 4) w razie rozwiązania Umowy - w ostatnim dniu bieżącego 12-miesięcznego okresu ubezpieczenia.
7. Umowa może zostać wypowiedziana przez Towarzystwo w części dotyczącej danego Ubezpieczonego ze skutkiem natychmiastowym, jeżeli zgłaszając roszczenie z jej tytułu Ubezpieczony świadomie wprowadził Towarzystwo w błąd lub zataił istotne informacje odnośnie okoliczności powstania szkody lub jej rozmiarów.
8. W razie ujawnienia okoliczności, która pociąga za sobą istotną zmianę prawdopodobieństwa zaistnienia zdarzenia losowego, każda ze stron Umowy może żądać odpowiedniej zmiany wysokości składki, poczynając od chwili, w której zaszła ta okoliczność. W razie zgłoszenia takiego żądania druga strona może w terminie 14 dni wypowiedzieć Umowę ze skutkiem natychmiastowym.
9. Z zastrzeżeniem zdań następujących, w razie wygaśnięcia odpowiedzialności Towarzystwa, przed upływem danego 12-miesięcznego okresu ubezpieczenia, Towarzystwo dokona zwrotu składki proporcjonalnie do niewykorzystanego okresu ubezpieczenia. Wysokość składki podlegającej zwrotowi ustalana jest odrębnie dla każdej sumy ubezpieczenia wskazanej w deklaracji przystąpienia do ubezpieczenia. Zwrot składki nie przysługuje danemu Ubezpieczonemu, jeżeli z tytułu obejmowania ochroną ubezpieczenia mienia danego Ubezpieczonego, Towarzystwo wypłaciło lub jest zobowiązane do wypłaty świadczenia w wysokości równej danej sumie ubezpieczenia.

§ 14

Obowiązki Ubezpieczonego

1. Ubezpieczony zobowiązany jest do:
 - 1) niezwłocznego informowania Towarzystwa o wszelkich zmianach okoliczności, na podstawie których Towarzystwo udzieliło ochrony ubezpieczeniowej,
 - 2) utrzymywania we własnym zakresie i na własny koszt zajmowanych i wykorzystywanych nieruchomości mieszkalnych, a także ich zabezpieczeń w dobrym stanie technicznym, jak również podejmowania stosownych działań zapobiegawczych oraz wszelkich uzasadnionych środków ostrożności w celu zminimalizowania ryzyka wystąpienia lub powiększenia się szkody,
 - 3) eksploatacji posiadanego mienia zgodnie z zaleceniami i wskazówkami jego producenta lub dostawcy, przestrzegania powszechnie obowiązujących przepisów prawa i norm, w szczególności w zakresie ochrony osób i mienia oraz ochrony przeciwpożarowej,

- 4) wykonywania wszelkich zaleceń i zobowiązań wskazanych w deklaracji przystąpienia do ubezpieczenia, a także powstałych w związku z wykonywaniem Umowy.
2. W razie stwierdzenia zaistnienia zdarzenia, które mogłoby stanowić podstawę do zgłoszenia roszczenia na podstawie niniejszych warunków ubezpieczenia, a także w razie złożenia roszczenia przez poszkodowaną osobę trzecią:
 - 1) Ubezpieczony jest zobowiązany;
 - a) użyć dostępnych mu środków w celu ratowania przedmiotu ubezpieczenia, zapobieżenia szkodzie lub zmniejszenia jej rozmiarów,
 - b) niezwłocznie, nie później jednak niż w terminie 3 dni zawiadomić Towarzystwo, przesyłając jednocześnie kopię deklaracji przystąpienia do ubezpieczenia,
 - c) niezwłocznie zawiadomić policję w przypadku, kiedy istnieje podejrzenie, że szkoda nastąpiła w rezultacie świadomego działania, którego celem było wyrządzenie szkody lub też w przypadku istnienia innych znamion przestępstwa; zawiadomienie powinno zawierać wykaz utraconego, zniszczonego lub uszkodzonego mienia, zaś dokument potwierdzający dokonanie zgłoszenia wraz z kopią załączonego wykazu powinien zostać przedłożony Towarzystwu,
 - d) niezwłocznie zastrzec telefonicznie oraz wszcząć postępowanie w celu unieważnienia papierów wartościowych oraz innych dokumentów związanych z rozporządzaniem pieniędzmi, jeżeli w związku ze szkodą doszło do ich utraty,
 - e) niezwłocznie powiadomić zarządcę nieruchomości mieszkalnej (jeżeli taki istnieje) o fakcie wystąpienia w miejscu ubezpieczenia szkody spowodowanej przez zalanie lub pęknięcie mrozowe rur,
 - f) starać się o ustalenie świadków zdarzenia i sporządzić protokolarnie ustalenie jego okoliczności – dotyczy ubezpieczenia odpowiedzialności cywilnej,
 - g) udzielić Towarzystwu lub powołanym przez niego niezależnym ekspertom wszelkich wyjaśnień i udostępnić wszelkie dokumenty, które mogą okazać się niezbędne do ustalenia okoliczności powstania szkody, odpowiedzialności Towarzystwa oraz określenia wysokości odszkodowania, w tym w szczególności powiadomić Towarzystwo o fakcie wielokrotnego ubezpieczenia, o którym mowa w § 20 niniejszych warunków ubezpieczenia,
 - h) sporządzić, na podstawie posiadanych materiałów i na własny koszt, obliczenie poniesionych szkód oraz przygotować i przesłać do Towarzystwa roszczenie,
 - i) z zastrzeżeniem uzasadnionych działań podjętych w celu zabezpieczenia mienia lub zapobieżenia powiększaniu się rozmiarów szkody, zachować stan faktyczny do czasu rozpoczęcia przez Towarzystwo inspekcji bądź oględzin lub otrzymania zgody Towarzystwa na przystąpienie do usuwania skutków szkody, jednak nie dłużej niż przez okres 3 dni roboczych od dnia powiadomienia Towarzystwa o powstaniu szkody,
 - 2) przedstawiciele Towarzystwa są upoważnieni:
 - a) do wejścia na teren, na którym znajduje się ubezpieczone mienie oraz inspekcji miejsca powstania szkody, a także do zabezpieczenia lub zatrzymania uszkodzonego mienia (nie dotyczy odpowiedzialności cywilnej za szkody rzeczowe),
 - b) do rozporządzania i wydawania zaleceń, co do dalszego postępowania w stosunku do odzysków z mienia dotkniętego szkodą, które z uwagi na rodzaj lub rozmiar uszkodzeń nadają się do dalszego użytku lub sprzedaży (nie dotyczy odpowiedzialności cywilnej za szkody rzeczowe), z zastrzeżeniem że w żadnym wypadku Ubezpieczony nie może, według jego woli, pozostawić uszkodzonego mienia Towarzystwu bez jego zgody.
3. Jeżeli Ubezpieczony z winy umyślnej lub rażącego niedbalstwa nie dopełni obowiązku określonego w ust. 2 pkt. 1 lit. a), Towarzystwo jest wolne od odpowiedzialności za szkody powstałe z tego powodu. Jeżeli Ubezpieczony z winy umyślnej lub rażącego niedbalstwa nie dopełni obowiązku określonego w ust. 2 pkt 1 lit. b) Towarzystwo może odpowiednio zmniejszyć odszkodowanie, jeżeli przyczyniło się to do zwiększenia szkody lub uniemożliwiło Towarzystwu ustalenie okoliczności i skutków zdarzenia losowego.
4. W razie niedopełnienia przez Ubezpieczonego obowiązków wymienionych w ust. 1 lub ust. 2 pkt. 1 lit. c) - i), Towarzystwo może odmówić wypłaty odszkodowania w całości lub w części, jeżeli niedopełnienie obowiązków miało wpływ na zwiększenie rozmiarów szkody, ustalenie okoliczności jej powstania bądź też na ustalenie wysokości odszkodowania.
5. Jeżeli Ubezpieczony jest osobą fizyczną, postanowienia zawarte w ust. 4 dotyczą również niedopełnienia w sposób zawiniony obowiązków przez osoby, z którymi Ubezpieczony wspólnie zamieszkuje lub za które ponosi odpowiedzialność.

§ 15

Ustalenie wysokości szkody

1. Wysokość szkody dla poszczególnych kategorii ubezpieczonego mienia określa się od wartości nowej odtworzeniowej, z zastrzeżeniem postanowień zawartych w niniejszym paragrafie.
2. Wysokość szkody ustalana według kosztów naprawy nie może przekroczyć wartości przedmiotu ubezpieczenia.
3. Dla gotówki wysokość szkody ustala się jako wartość nominalną z dnia powstania szkody (wartość nominalną zagranicznych znaków pieniężnych przelicza się na złote według średniego kursu NBP obowiązującego w dniu powstania szkody). Dla papierów wartościowych wysokość szkody ustala się według ich wartości nominalnej, przy czym dla papierów wartościowych będących przedmiotem obrotu giełdowego, według ich ceny giełdowej z dnia powstania szkody, pomniejszonej o prowizję maklerską.
4. Przy ustalaniu odszkodowania uwzględnia się wartość odzysków, które mogą być przeznaczone do dalszego użytku lub sprzedaży.
5. Ubezpieczony winien przedstawić Towarzystwu wykaz utraconych bądź zniszczonych przedmiotów ubezpieczenia oraz inne dokumenty uzasadniające wysokość roszczenia. W przypadku braku dokumentów potwierdzających wartość mienia przyjmuje się najniższą wartość zakupu przedmiotu o takich samych lub najbardziej zbliżonych parametrach.
6. Koszt naprawy winien być udokumentowany rachunkiem przedłożonym do Towarzystwa w terminie nie później niż 3 miesiące od dnia powstania szkody. Rachunek naprawy powinien zawierać wyszczególnienie zakresu uszkodzeń przyjętych w protokole szkody. Przedłożony przez Ubezpieczonego lub poszkodowanego rachunek każdorazowo podlega weryfikacji przez Towarzystwo co do zakresu naprawy oraz cen rynkowych stosowanych w regionie, na którym powstała szkoda. W przypadku kosztorysowego rozliczenia szkody, kalkulacja kosztów naprawy podlega weryfikacji do wysokości kosztów naprawy wyliczonych zgodnie z zasadami stosowanymi w budownictwie tj. "Środowiskowymi metodami kosztorysowania robót budowlanych" opracowanymi przez Stowarzyszenie Kosztorysantów Budowlanych i Zrzeszenie Biur Kosztorysowania Budowlanego.
7. W przypadku utraty, zniszczenia lub uszkodzenia jakiegokolwiek przedmiotu (jakichkolwiek przedmiotów) wchodzących w skład pary lub zestawu, odpowiedzialność Towarzystwa będzie ograniczona wyłącznie do tych elementów (części) pary lub zestawu, które zostały utracone, zniszczone lub uszkodzone. Odpowiedzialność Towarzystwa nie obejmuje utraty wartości przez pozostałe nieutracone, niezniszczone i nieuszkodzone elementy (części). W żadnym przypadku odpowiedzialność Towarzystwa nie będzie większa od proporcji jaką stanowią utracone, zniszczone lub uszkodzone elementy (części) do wartości takiej pary lub zestawu.
8. Towarzystwo nie ponosi odpowiedzialności za brak części zamiennych i materiałów niezbędnych do przywrócenia mienia do stanu sprzed szkody. Wysokość szkody w przypadku, gdy nie ma możliwości dokonania naprawy uszkodzonego przedmiotu ubezpieczenia ustala się procentowo w stosunku do stopnia uszkodzenia, tj. wartość mienia pomniejszona zostaje o pozostałość po szkodzie. Postanowienia zdania poprzedzającego nie stosuje się w sytuacji, kiedy zniszczenia przekraczają 50% wartości mienia dotkniętego szkodą.
9. Wysokość szkody ustala się według cen z dnia ustalenia odszkodowania.
10. Przy ustalaniu rozmiaru szkody nie uwzględnia się:
 - 1) wartości naukowej, kolekcjonerskiej, zabytkowej, artystycznej, pamiątkowej lub sentymentalnej, amatorskiej oraz osobistych upodobań Ubezpieczonego, poszkodowanego i ich osób bliskich,
 - 2) kosztów innowacji, ulepszeń i modernizacji,
 - 3) podatku od towarów i usług VAT podlegającego odliczeniu zgodnie z obowiązującymi przepisami prawnymi.

§ 16

Ustalenie wysokości odszkodowania

1. Wysokość odszkodowania ustala się w kwocie odpowiadającej wysokości szkody z uwzględnieniem następujących zasad:
 - 1) do ustalonej wysokości szkody dolicza się poniesione przez Ubezpieczonego uzasadnione i udokumentowane koszty dodatkowe, wskazane w niniejszych warunkach ubezpieczenia,
 - 2) od ustalonej wysokości szkody odejmuje się wartość tej części mienia dotkniętego szkodą, które z uwagi na rodzaj lub rozmiar uszkodzeń nadaje się jeszcze do dalszego użytku, sprzedaży lub przeróbki.
2. Od ostatecznej wartości wyliczonego odszkodowania, ustalonej zgodnie z postanowieniami ust. 1, odejmuje się franszyzę redukcyjną w wysokości 100 zł.

§ 17

Ustalenie wysokości odszkodowania w ubezpieczeniu odpowiedzialności cywilnej w życiu prywatnym

1. Towarzystwo wypłaca odszkodowanie z tytułu odpowiedzialności cywilnej Ubezpieczonego lub osób bliskich na podstawie uznania roszczenia, ugody lub prawomocnego orzeczenia sądowego.
2. Jeżeli tytułem odszkodowania przysługuje poszkodowanej osobie trzeciej zarówno świadczenie jednorazowe, jak i renty, Towarzystwo zaspokaja je do wysokości sumy ubezpieczenia, w następującej kolejności:
 - 1) świadczenie jednorazowe,
 - 2) renta czasowa,
 - 3) renta dożywotnia.
3. Jeżeli Ubezpieczony lub osoba bliska wspólnie z nim zamieszkująca nie godzi się na propozycję Towarzystwa dotyczącą świadczenia i przez to uniemożliwia zaspokojenie roszczenia, Towarzystwo nie odpowiada za powstałe z tego powodu odsetki i dodatkowe koszty, jeżeli uprzednio powiadomiło o tym Ubezpieczonego lub osobę bliską wspólnie z nim zamieszkującą.
4. Przy ustalaniu odszkodowania w ubezpieczeniu odpowiedzialności cywilnej w życiu prywatnym nie stosuje się franszyzy redukcyjnej.

§ 18

Wypłata odszkodowania

1. Wypłata odszkodowania następuje po otrzymaniu zawiadomienia o zajściu szkody i wyjaśnieniu okoliczności niezbędnych do ustalenia zakresu odpowiedzialności Towarzystwa i wysokości odszkodowania. Niezwłocznie po otrzymaniu wyżej wymienionego zawiadomienia Towarzystwo pisemnie lub w innej formie poinformuje uprawnionego do otrzymania odszkodowania, jakie dokumenty są potrzebne do wypłaty odszkodowania.
2. Towarzystwo zobowiązane jest do dokonania wypłaty odszkodowania w terminie 30 dni od otrzymania zawiadomienia o zajściu szkody. Jeżeli wyjaśnienie wszystkich okoliczności koniecznych do ustalenia odpowiedzialności Towarzystwa okaże się niemożliwe w tym terminie, odszkodowanie zostanie wypłacone w terminie 14 dni od dnia, w którym przy dołożeniu należytej staranności wyjaśnienie tych okoliczności było możliwe. W takim przypadku Towarzystwo zawiadamia pisemnie osobę zgłaszającą roszczenie o przyczynach niemożności zaspokojenia jej roszczenia w całości lub części, a także wypłaca bezsporną część odszkodowania.
3. Jeżeli odszkodowanie nie przysługuje lub przysługuje w innej wysokości niż określona w zgłoszonym roszczeniu, Towarzystwo poinformuje o tym pisemnie osobę występującą z roszczeniem, wskazując na okoliczności i podstawę uzasadniającą całkowitą lub częściową odmowę wypłaty odszkodowania.
4. Odszkodowanie wypłacane jest przelewem na rachunek bankowy uprawnionego do otrzymania danego świadczenia lub w inny sposób uzgodniony z Towarzystwem.

§ 19

Mienie odzyskane

1. Jeżeli zostało odnalezione lub odzyskane utracone w wyniku szkody ubezpieczone mienie lub jego pozostałości (w szczególności dotyczy odzyskania utraconego mienia w wyniku kradzieży z włamaniem lub rozboju) Ubezpieczony zobowiązany jest do niezwłocznego, pisemnego zgłoszenia tego faktu do Towarzystwa.
2. Jeżeli odnalezienie lub odzyskanie mienia nastąpiło po wypłacie odszkodowania przez Towarzystwa, Ubezpieczonemu przysługuje prawo do zatrzymania wypłaconego odszkodowania pod warunkiem poinformowania Towarzystwa o fakcie odnalezienia lub odzyskania na piśmie, najpóźniej w ciągu 14 dni od powzięcia informacji o tym fakcie i przeniesienia własności do odzyskanego mienia na Towarzystwo.
3. W razie upływu terminu wskazanego w ust. 2 Towarzystwo może odmówić przyjęcia odzyskanego mienia i zażądać zwrotu wypłaconego odszkodowania lub jego części z uwzględnieniem pomniejszenia wartości odzyskanych lub odnalezionych przedmiotów na skutek ich uszkodzenia. Ubezpieczony ma obowiązek przejąć takie mienie zwracając wypłacone odszkodowanie.

§ 20

Udział w ubezpieczeniu wielokrotnym

1. Jeżeli ten sam przedmiot ubezpieczenia w tym samym czasie jest ubezpieczony od tego samego ryzyka u dwóch lub więcej ubezpieczycieli na sumy, które łącznie przewyższają jego wartość ubezpieczeniową, Ubezpieczony nie może żądać świadczenia przenoszącego wysokość szkody. Towarzystwo odpowiada wobec innych ubezpieczycieli do wysokości szkody w takim stosunku w jakim przyjęta przez niego suma ubezpieczenia pozostaje do łącznych sum wynikających z podwójnego lub wielokrotnego ubezpieczenia.
2. Jeżeli w umowie ubezpieczenia zawartej przez Ubezpieczonego z innymi ubezpieczycielem uzgodniono, że suma wypłacona przez tego ubezpieczyciela z tytułu ubezpieczenia może być wyższa od poniesionej szkody,

Ubezpieczony nie może żądać wobec Towarzystwa zapłaty świadczenia w części przenoszącej wysokość szkody. W takim przypadku dla określenia odpowiedzialności między ubezpieczycielami przyjmuje się, że w ubezpieczeniu, o którym mowa w zdaniu poprzedzającym, suma ubezpieczenia równa jest wartości przedmiotu ubezpieczenia.

§ 21

Roszczenia regresowe

1. Z dniem zapłaty odszkodowania, roszczenia przysługujące Ubezpieczonemu przeciwko osobie trzeciej odpowiedzialnej za szkodę przechodzą z mocy prawa na Towarzystwo do wysokości zapłaconego odszkodowania. Jeżeli Towarzystwo pokryło tylko część szkody, Ubezpieczonemu przysługuje, co do pozostałej części, pierwszeństwo zaspokojenia przed roszczeniem Towarzystwa.
2. Nie przechodzą na Towarzystwo roszczenia Ubezpieczonego przeciwko osobom, z którymi Ubezpieczony pozostaje we wspólnym gospodarstwie domowym, chyba że sprawca wyrządził szkodę umyślnie.
3. Ubezpieczony zobowiązany jest udzielić Towarzystwu, zarówno przed wypłatą, jak i po wypłacie odszkodowania, wszelkiej pomocy przy dochodzeniu roszczeń regresowych wobec osób trzecich odpowiedzialnych za szkodę, w tym dostarczyć odpowiednie dokumenty i udzielić niezbędnych Towarzystwu informacji.
4. Jeżeli Ubezpieczony bez zgody Towarzystwa zrzekł się w całości lub części roszczenia przeciwko osobie odpowiedzialnej za szkodę lub też w nienależyty sposób wykonuje obowiązki określone w ust. 3, Towarzystwo może odmówić wypłaty odszkodowania lub je odpowiednio zmniejszyć. Jeżeli takie zrzeczenie zostało ujawnione po wypłaceniu odszkodowania, Towarzystwo może żądać od Ubezpieczonego zwrotu wypłaconego odszkodowania.

§ 22

Skargi i zażalenia

1. Organem właściwym do rozpatrywania skarg i zażaleń jest Zarząd Towarzystwa lub upoważnieni przez Zarząd pracownicy Towarzystwa.
2. Skargi i zażalenia mogą być składane w siedzibie Towarzystwa, przesyłane w formie pisemnej bądź elektronicznej lub przekazywane do Towarzystwa w innej formie umożliwiającej określenie tożsamości osoby zgłaszającej skargę lub zażalenie oraz przedmiot tej skargi lub zażalenia.
3. Skargi i zażalenia są rozpatrywane niezwłocznie po ich otrzymaniu, nie później jednak niż w terminie 30 dni od dnia ich otrzymania. Jeżeli rozpatrzenie skargi lub zażalenia okaże się niemożliwe w terminie, o którym mowa powyżej, Towarzystwo rozpatrzy skargę lub zażalenie najpóźniej w terminie 14 dni od dnia, w którym przy zachowaniu należytej staranności rozpatrzenie takie było możliwe.
4. O sposobie rozpatrzenia skargi lub zażalenia zawiadamia się osobę, która zgłosiła skargę lub zażalenie, bezzwłocznie po ich rozpatrzeniu, w formie pisemnej lub innej formie uzgodnionej z zainteresowanym.

§ 23

Oświadczenia woli

1. Wszelkie oświadczenia woli oraz inne oświadczenia i powiadomienia przewidziane niniejszych warunkach ubezpieczenia i składane w związku z zawarciem i wykonaniem Umowy pomiędzy Ubezpieczonym i Towarzystwem wymagają formy pisemnej. Niniejsze postanowienie nie dotyczy formy składania skarg i zażaleń zgodnie z § 22.
2. Wszelkie dokumenty, składane w związku z zawarciem i wykonaniem Umowy, powinny być sporządzone w języku polskim lub przetłumaczone na język polski przez tłumacza przysięgłego na koszt strony składającej dany dokument.
3. Ubezpieczający i Ubezpieczeni są zobowiązani informować Towarzystwo o jakichkolwiek zmianach adresu. Jeżeli Ubezpieczający lub Ubezpieczony zmienił adres i nie zawiadomił o tym fakcie Towarzystwa, jakkolwiek korespondencja skierowana na ostatni znany adres wywiera skutki prawne od chwili, w której byłaby doręczona gdyby Ubezpieczający lub Ubezpieczony nie zmienił adresu.

§ 24

Prawo właściwe i sąd właściwy

1. Prawem właściwym dla Umowy jest prawo Rzeczypospolitej Polskiej.
2. Sądem właściwym w sprawach o roszczenia z Umowy jest sąd właściwości ogólnej lub sąd właściwy dla miejsca zamieszkania lub siedziby Ubezpieczającego, Ubezpieczonego lub innego uprawnionego z Umowy.

3. W sprawach nieuregulowanych w niniejszych warunkach ubezpieczenia, Umowie lub nie uzgodnionych dodatkowo, mają zastosowanie odpowiednie przepisy Kodeksu cywilnego (Dz. U. nr 16 poz. 93 z 1964 r. wraz z późniejszymi zmianami), Ustawy o działalności ubezpieczeniowej z 22 maja 2003 r. (Dz. U. nr 124 poz. 1151 z 2003 r. wraz z późniejszymi zmianami) oraz inne obowiązujące akty prawne.